

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

СУДОВИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 30 серпня 2022р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Судовий захист прав інтелектуальної власності
Викладач (-і)	Стефанишин Наталія Михайлівна, к.ю.н., доцент кафедри цивільного права
Контактний телефон викладача	(0342) 596130
Е-mail викладача	nataliia.stefanyshyn@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://test-d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/інформація-щодо-навчального-процесу/ . Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту щодо індивідуальних науково-дослідних завдань.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни охоплюється дослідження теоретико-практичних питань, що пов'язані з судовим захистом прав інтелектуальної власності, відповідне законодавче регулювання, матеріали судової практики, а також, аналіз колізій та прогалин у чинному цивільному законодавстві щодо здійснення судового захисту прав інтелектуальної власності. Програма навчальної дисципліни складається зі <u>змістовного модуля</u>, який включає ряд тем: 1. Загальні положення щодо судового захисту прав інтелектуальної власності. 2. Підвідомчість та підсудність справ щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності. 3. Докази та доказування у справах щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності. 4. Забезпечення доказів та забезпечення позову у судах у справах щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності. 5. Судовий захист авторських та суміжних прав. 6. Особливості судового захисту прав інтелектуальної власності, що пов'язані із захистом таких прав на правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг (торговельних марок, комерційних найменувань, географічних зазначень. 7. Судовий захист прав інтелектуальної власності на об'єкти промислової власності (винаходи, корисні моделі, промислові зразки). 8. Особливості судового захисту прав інтелектуальної власності на нетрадиційні об'єкти прав інтелектуальної власності (селекційні досягнення, наукові відкриття, ТІМ, раціоналізаторські пропозиції, комерційні таємниці). 9. Судовий захист прав інтелектуальної власності: міжнародний досвід. Глобалізація інформаційного середовища, превалювання інтелектуальної складової, надактивна комерціалізація результатів інтелектуальної, творчої діяльності призвели до того, що інтелектуальна власність посідає сьогодні визнане світовим бізнес	

середовищем суттєве місце в активах світової економіки. Відповідно, вимагає перегляду роль суб'єктів права інтелектуальної власності та їх характеристика в системі цивільних правовідносин. Стосується це усіх складових суб'єктивних прав та обов'язків, у тому числі – й питань захисту суб'єктивних цивільних прав. Забезпечення захисту прав, у тому числі й прав інтелектуальної власності, в Україні є конституційною гарантією, яка реалізується завдяки використанню створених державою політичних та інституційних умов, правових механізмів, розробки способів захисту прав. Необхідність удосконалення захисту прав інтелектуальної власності є одним із векторів реформ, що знайшли закріплення у національній Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020». Створення якісних механізмів цивільно-правового захисту прав інтелектуальної власності є одним із важливих напрямків євроінтеграційної стратегії держави та впливає також із взятих Україною зобов'язань за міжнародними угодами. Зокрема, забезпечення належного рівня захисту прав інтелектуальної власності вимагається від України як члена СОТ відповідно до Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності. Напрямок захисту прав інтелектуальної власності визначений і серед зобов'язань, взятих на себе державою після ратифікації 16 вересня 2014 року Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. З огляду на євроінтеграційний шлях розвитку України як офіційний політичний курс держави, в національному законодавстві мають знайти закріплення основні європейські принципи та стандарти у сфері правової охорони й захисту прав інтелектуальної власності.

Основними джерелами вивчення навчальної дисципліни «Судовий захист прав інтелектуальної власності» виступають положення чинного цивільного законодавства України, зокрема, Цивільний Кодекс України, Господарський Кодекс України, Цивільний процесуальний кодекс України, Господарський процесуальний кодекс України, Закони України "Про авторське право і суміжні права", "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі", "Про охорону прав на промислові зразки", "Про охорону прав на знаки для товарів і послуг", "Про охорону прав на зазначення походження товарів" та ряд інших спеціальних законів і підзаконних актів.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Судовий захист прав інтелектуальної власності» є опанування теоретико-практичних питань, що пов'язані з судовим захистом прав інтелектуальної власності, а також, виявлення та вирішення проблем, що можуть виникати в процесі судового захисту останніх.

Основними цілями вивчення дисципліни «Судовий захист прав інтелектуальної власності» є науковий аналіз джерел регулювання суспільних відносин, що виникають у сфері інтелектуальної власності, формування умінь та навичок щодо самостійного розв'язання практичних проблем, які виникають у процесі судового захисту прав інтелектуальної власності, а також, правильного застосування норм цивільного законодавства.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу наукових джерел та нормативно-правових актів, які регулюють суспільні відносини у сфері права інтелектуальної власності;

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел щодо правового регулювання відносин в сфері права інтелектуальної власності;

Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо судового захисту прав інтелектуальної власності;

Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) при регулюванні суспільних відносин в сфері права інтелектуальної власності;

Здатність працювати у правовій практиці в окресленій вище сфері;

Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вивчення

питань судового захисту у сфері інтелектуального права;

Здатність скеровувати зусилля, поєднуючи результати різних досліджень щодо судового захисту прав інтелектуальної власності, їх аналізу, а також, аналізу судової практики в сфері захисту прав інтелектуальної власності.

Фахові компетентності:

Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем щодо судового захисту прав інтелектуальної власності;

Здатність аналізувати та оцінювати вплив судової практики на суспільні відносини в сфері права інтелектуальної власності;

Здатність аналізувати та оцінювати вплив судової практики у сфері права інтелектуальної власності на розвиток правової системи та правозастосування в Україні;

Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування норм стосовно судового захисту прав інтелектуальної власності;

Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію щодо правовідносин в сфері права інтелектуальної власності, що виникли;

Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці судового захисту прав інтелектуальної власності;

Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм у сфері інтелектуального права, а також розуміння особливостей практики їх застосування;

Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав та інтересів суб'єктів відповідних правовідносин;

Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем судового захисту прав інтелектуальної власності;

Здатність самостійно готувати проекти судових рішень;

Здатність ефективно здійснювати правопросвітницьку діяльність з питань судового захисту прав інтелектуальної власності.

Програмні результати:

Оцінювати природу та характер правовідносин у сфері інтелектуального права і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання;

Проводити збір та інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел цивільного та господарського права, включаючи цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження;

Здійснювати презентацію свого дослідження щодо питань, які пов'язані з судовим захистом прав інтелектуальної власності, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження;

Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати та наводити переконливі аргументи щодо врегулювання відповідних відносин;

Дискутувати зі складних правових проблем у праві інтелектуальної власності, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання;

Ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію, отриману з достовірних джерел приватного права для проведення наукових досліджень та практичної діяльності;

Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

Розуміти методику процесу правотворення та правозастосування;

Демонструвати вміння узагальнювати судову практику в сфері інтелектуальної власності;

Готувати проекти судових рішень у сфері інтелектуальної власності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
-------------	--------------------------

лекції		4		
семінарські заняття / практичні / лабораторні		4		
самостійна робота		82		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова	
3	081 Право	2	вибіркова	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Загальні положення щодо судового захисту прав інтелектуальної власності.		2	2	9
Тема 2. Підвідомчість та підсудність справ щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності.		-	-	9
Тема 3. Докази та доказування у справах щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності.		-	-	9
Тема 4. Забезпечення доказів та забезпечення позову у судах у справах щодо розгляду спорів у сфері інтелектуальної власності.		-	-	9
Тема 5. Судовий захист авторських та суміжних прав.		2	2	9
Тема 6. Особливості судового захисту прав інтелектуальної власності, що пов'язані із захистом таких прав на правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг (торговельних марок, комерційних найменувань, географічних зазначень.		-	-	9
Тема 7. Судовий захист прав інтелектуальної власності на об'єкти промислової власності (винаходи, корисні моделі, промислові зразки).		-	-	9
Тема 8. Особливості судового захисту прав інтелектуальної власності на нетрадиційні об'єкти прав інтелектуальної власності (селекційні досягнення, наукові відкриття, ТІМ, раціоналізаторські пропозиції, комерційні таємниці).		-	-	9
Тема 9. Судовий захист прав інтелектуальної власності: міжнародний досвід.		-	-	10
ЗАГ.:		4	4	82
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання навчальної є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається п. 4.4 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету			

	імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 12.10.2010 р. (зі змінами, внесеними Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту, протокол №6 від 25 червня 2020 р.) – <i>текст розміщений на інформаційному стенді та сайті Інституту</i> https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2021/03/Положення-про-оцінювання-студентів-у-ННЮІ.pdf .
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять визначена п.п. 4.4.3.2, 4.4.3.3 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://law.pnu.edu.ua/організація-навчального-процесу/
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються п. 5.3 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://law.pnu.edu.ua/організація-навчального-процесу/
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – залік у 3-му семестрі. Залік проводиться у письмовій формі. Заліковий білет складається із 2 описових завдань, які оцінюються в 20 балів кожне, 3 термінологічних завдань, які оцінюються по 5 балів кожне, 3 тестових завдань, які оцінюються по 5 балів кожне і практичного завдання, яке оцінюється у 30 балів. Максимальний бал за залікову роботу складає 100 балів. Залік також може проводитися з використанням технологій дистанційного навчання на платформі www.d-learn.pnu . У такому разі залік проводиться у тестовій формі. Структура білета – 50 тестових завдань різної складності, кожне з яких оцінюється у 2 бали.
7. Політика навчальної дисципліни	
<u>Письмові роботи:</u> Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: письмових тестових завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання (перелік міститься в Методичних вказівках для підготовки до семінарських занять), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, залікової роботи, а також додаткових письмових індивідуальних завдань. <u>Академічна доброчесність:</u> Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/. <u>Відвідування занять</u> Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття навчальної дисципліни.	
8. Рекомендована література	
1. Аврамова О.Є., Разіна О.І. Проблеми захисту авторських прав в інтернеті // Вісник НТУ «ХПІ». Серія: Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. Харків: НТУ «ХПІ», 2018. № 6(980). С. 26-29. 2. . Беліков О. Забезпечення позову в цивільному судочинстві // Юридичний журнал. 2017. № 3. URL. http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2610 3. Гумега О. Захист прав інтелектуальної власності в Україні: пошук шляхів	

- удосконалення. // Теорія і практики інтелектуальної власності. 2019. № 4 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://ndiiv.org.ua/Files2/2014_6/15.pdf
4. Гумега О. Судовий захист прав інтелектуальної власності в Україні як один із принципів цивільного права. // Теорія і практики інтелектуальної власності. 2020. № 6 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.inprojournal.org/wp-content/uploads/2016/11/Gumega-216.pdf>
 5. Коваль М. Вищий суд з питань інтелектуальної власності: процес створення триває. Юридична газета. 02.07.2018. № 27–28 (629–630).
 6. Кодинець А. Н. Захист прав інтелектуальної власності в умовах впровадження судової реформи // Підприємництво, господарство і право. 2018. № 3 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2018/3/3.pdf>
 7. Львов Ю.Б. Судовий захист прав інтелектуальної власності: сучасний стан та перспективи. // Право України. 2016. № 11 // [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://pravoua.com.ua/ua/store/pravoukr/pravo_ukr_11_16/Lvov_B_2016_11/
 8. Мудрицька К. О. Особливості вирішення спорів про порушення прав інтелектуальної власності на сайтах в мережі Інтернет. Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право». Національний університет «Одеська юридична академія», Одеса, 2021.
 9. Світличний О. Охорона інтелектуальної власності у світлі судової реформи в Україні. Публічне право. 2017. № 4. С. 88–94.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках:

1. Стефанишин Н.М. Судовий захист прав інтелектуальної власності. Методичні вказівки для підготовки до семінарських занять магістрантів 2-го курсу заочної форми навчання [текст] // Наталія Михайлівна Стефанишин. Івано-Франківськ: Навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2022. 16 с.
2. Стефанишин Н.М. Судовий захист прав інтелектуальної власності. Методичні вказівки для забезпечення самостійної роботи магістрантів 2-го курсу денної та заочної форми навчання [текст] // Наталія Михайлівна Стефанишин. Івано-Франківськ: Навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2022.

Викладач _____ доц. Н. М. Стефанишин